

ProSiika ry.

Lausunto maa- ja metsätalousministeriölle Tornionjoen kalastussääntöä koskevista muutostarpeista.

Pykälä 16 – neuvottelut Ruotsin kanssa.

Pitkäaikaiset kulttuurit syntyvät tarkoituksenmukaisuudesta. Kun toiminta on sopusoinnussa luonnon, ympäristön ja ympäröivän elämän kanssa, kulttuuria tulee vaalia ja luoda sille mahdollisuudet elää ja kukoistaa.

ProSiika ry:n päätavoitteena sen perustamisesta lähtien vuonna 2010 on ollut vaalia perinteistä kalastuskulttuuria, erityisesti ikivanhaa vaellussiian lippousta alisella Tornionjoella.

Pieninä tunnustuksina toiminnastamme voidaan pitää Lapin kulttuurirahaston ympäristöpalkintoa vuonna 2015 sekä Tornionlaakson elävän koskikalastuskulttuurin hyväksymistä kansallisen elävän kulttuurin luetteloon 2017.

Laaja, kolme vuotta kestänyt tutkimus- ja kulttuurihanke ”Tornionlaakson kesäsiika” päättyi juuri vuoden 2018 lopussa. Hankkeen tutkimuksellisenä tavoitteena oli selvittää syitä kesäisen vaellussiian häviämiseen.

Kukkolankosken ja Matkakosken lippous niiden molemmilla rannoilla on Tornionlaakson sykkivä sydän. Se on elävää toimintaa, koko maailman mittakaavassa omintakeista koskikalastuskulttuuria. Viime vuoden helmikuusta lähtien on valmisteltu molempien koskien lippokalastuksen hakemusta Unescon elävän perinnön listalle. Hakemuksen jättää Ruotsi kuluvan vuoden maaliskuussa, Suomi on partnerina voimakkaasti tukemassa hakemusta.

ProSiika ry:n luonteen ja toiminnan mukaisesti kohdistamme kannanottomme koskemaan siian ja lohen lippousta. Samalla haluamme muistuttaa lippouksen merkitystä Unescon elävän perinnön kandidaattina ennen mahdollisesta lopullista hyväksyntää listalle vuonna 2026

Ehdotus: Lohen kalastus lipolla voitaisiin sallia jokialueen apajapaikoilla kesäkuun alusta heinäkuun 15. päivään maanantain ollessa rauhoituspäivä. Siian kalastus lipolla nykyisen käytännön mukaan syyskuun 15.päivään saakka. Maanantainen rauhoitus pitää toteuttaa vuorokauden mittaisena sunnuntaista klo 18.00 maanantaihin klo 18.00.

Silloin rauhoitus ei häiritse ollenkaan Kukkolankosken ja Matkakosken vuorolippousta eikä joka iltaista siian jakoa, joka on yksi Unescon elävän perinnön rikkaimpia nyansseja.

Kukkolankosken siikasaaliiden kehityksestä on tarkat tilastot jo 1940-luvulta. Tilastot ovat olleet arvokasta perustietoa palvellen Luken tutkijoita.

Perinnekalastusmuodot yleensäkin edustavat kestäviä kalastusmuotoja vuosisatojen kokemuksella. Kultturellisena ja matkailullisena toimintana lippouksella on korvaamattoman suuri merkitys koko Tornionjokilaaksolle.

Kukkolassa 10.2. 2025

ProSiika ry:n puolesta

Jaakko Heikkilä
ProSiika ry.
Puh.joht.

jaskah03@gmail.com
0400 398244